

Selvevaluering 2025 – Landbrugsområdet

Denne selvevaluering samler resultater, udviklingspunkter og kvalitetsarbejde for landbrugsafdelingen ved Jordbrugets UddannelsesCenter Århus (JU Århus) i året 2025.

Evalueringen bygger på:

- Handlingsplan for Kvalitetsarbejdet på Undervisningsområderne (HKU)
- Nationale ændringer på erhvervsuddannelsesområdet (maj 2025-aftalen)
- Fokuspunkter fra årets tema og gruppemøder
- Kvalitetsmødet 19. august 2025
- Engagement i projekter.
- Status på trivsel, frafald og virksomhedstilfredshed
- Lærepladsopsøgende arbejde
- Strategiarbejde

1. Indledning

Med forårets politiske aftale om "en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne" ændredes der en del i regler og proceskrav, herunder afskaffelse af "de fire klare mål". I stedet skal institutionerne fremover arbejde med "egne lokale kvalitetsmål" inden for rammerne af regeringens aftale om kvalitetsløft.

På JU har vi i 2025 fortsat arbejdet ud fra skolens HKU herunder også de fire klare mål, men med opmærksomhed på, at kvalitetsarbejdet fra 2026 skal omstilles til JU Århus' eget lokale kvalitetsmålsystem. Selvevalueringen 2025 markerer denne overgang og lægger grund for arbejdet fremadrettet.

2. Centrale udviklinger i 2025

Nationale ændringer – konsekvenser for landbrugs- og dyrepasseruddannelsen

De vigtigste nationale ændringer fra aftalen om styrkelse af erhvervsuddannelserne:

- De fire klare mål er afskaffet, fremover arbejder skolerne med egne lokale kvalitetsmål.
- Midler til pædagogisk efteruddannelse og elevtrivsel.
- Styrkede ungdomsmiljøer på erhvervsskolerne.
- Styrket SPS-indsats.
- Forpligtelse til at besøge lærlinge på lærepladsen ved risiko for frafald.
- Skærpet bestyrelsesansvar: flerårig strategi for kvalitetsarbejdet.

3. Pædagogisk praksis og undervisningskvalitet

Pædagogik og didaktik

Lærergruppen arbejder systematisk med udgangspunkt i skolens overordnede FPDG.

Herunder i en praksis som kan sammenfattes i *praksisnær, differentieret og helhedsorienteret*.

I både foråret og efteråret har der været afviklet et tværfagligt forløb med afsæt i principperne bag udviklingsprojektet "Grøn innovation med real life challenges".

Kvalitet på Jordbrugets UddannelsesCenter Århus

På tværs af JU Århus har lærerne arbejdet teambaseret i sammenhængende dage omkring grundforløbet og grøn innovation.

Der har været afholdt en temadag og en pædagogisk eftermiddag med fokus på skærmtid, vidensdeling, klasserumsledelse og formidling af afsluttende opgave på DEP.

Landbrugsgruppen har i 2025 desuden haft fokus på:

- Ensartet brug af Teams, Uddata+ og ajourføring af undervisningsplaner (LUP).
- Forudsigelighed for eleverne gennem fælles pædagogiske spilleregler. Herunder politik for anvendelse af mobiltelefoner i undervisningen.
- Udvikling af praksisnære læringsforløb i marker, stalde og maskinhal.
- Tværfaglige temaer om bæredygtighed, teknologi og klima (Grøn innovation).
- Udvikling af projekter for folkeskoler, herunder sammen med Aarhus Kommune videreudviklet i temaet "Udsyn mod arbejdslivet".

Elevgruppen i 2025 er karakteriseret ved:

- Øget andel af især grundforløbselever i mistrivsel.
- Flere SPS-elever med behov for støtte.
- Stærkere behov for kontaktlæreropfølgning og fastholdelse.
- Stigende andel er uafklarede i forhold til læreplads.
- Positive erfaringer med tydelig rammesætning og individuelle forløb.

Uddannelserne

Uddannelserne omfatter følgende uddannelser/trin:

- Grundforløb 1, fødevarer, jordbrug og oplevelser.
- Grundforløb 2, landbrugsuddannelsen.
- Grundforløb 2, dyrepasseruddannelsen/hestemanager.
- Hovedforløb 1, landbrugsuddannelsen.
- Hovedforløb 2, landbrugsuddannelsen.

Der er fire specialer på uddannelsen: jordbrugsmaskinfører, landmand planter og landmand husdyr samt økologisk speciale.

Der har i 2025 været otte forskellige udenlandske hold/grupper af 2 – 10 ugers varighed. Undervisningen har været i emner som animal welfare, ecology, equine, farming mechatronic og veterinaryan.

Undervisningen foregår på engelsk, og alle undervisere på landbrugsafdelingen kan gennemføre engelsksproget undervisning.

Herudover afholdes omfattende rekrutteringsaktiviteter i landbrugsafdelingen. Det omfatter ordinær brobygning. Sommercamp for unge mellem 12-16 år. Aktiviteter for folkeskoler, klassen i stalden m.v.

4. Projekter

Grobund (opstart 1. august 2025)

Projektet Grobund er et fællesfagligt projekt med samtlige jordbrugs- og landbrugsskoler i Danmark.

Projektet er finansieret af Novo Nordisk Fonden og koordineres i et sekretariat under foreningen Danske Landbrugsskoler.

Projektet skal:

- Styrke regenerative dyrkningsmetoder i undervisningen.
- Udvikle elevforløb med fokus på jord, biodiversitet og klima.
- Skabe fælles projektuger mellem flere fagområder.

Lærergruppen har nedsat en arbejdsgruppe, som sammen med eleverne skal gennemføre praktiske projektuger på skolens arealer, herunder arbejde med kompostering.

EVECSA

JU's deltagelse omfatter:

- Udveksling af undervisningsmaterialer og metoder.
- International benchmarking af landbrugsundervisning.
- Rekruttering til de grønne uddannelser.
- Fokus på klima, regenerative principper og teknologi,
- Deltagelse i faglige netværk og udviklingsseminarer.

Begge projekter bidrager direkte til skolens grønne profil og styrker undervisningens aktualitet.

Fremtidens grønne landbruger - forankret i foreningen danske landbrugsskoler

- Udvikling af undervisningsmaterialer og metoder.
- Deltagelse i temadage og kurser.
- Grøn omstilling. Nicheproduktioner, biogene byggematerialer m.v.

Teknologiprojekter - Solcelledrevet markrobot og udvikling af materiale til smartfarming

- Direkte anvendelse og undervisning Farmdroid markrobot. Sået roer, vinterraps m.v.
- Afholdt workshop for VidenDjurs (Kalø Landbrugsskole).
- Udviklet undervisningsmateriale i smartfarming.
- Deltaget i relevante temadage, kurser og JMF-elever deltog i Agritechnica.

Projekterne slutter i 2025.

Grøn innovationscamp med Real Life Challenges

- Afsluttet og afrapporteret i år.

Onboarding og organisering af lærernes kompetencer

- Afsluttet og afrapporteret i år.

5. Resultater

Frafald

Vi kan konstatere, at frafaldet på GF2 landbrug er faldet markant over de seneste år.

Fra 2021 til 2022 faldt frafaldet fra 27,4 % til 26,8 %, hvilket lå ca. 10 procentpoint over landsgennemsnittet. I 2023 og 2024 ses imidlertid en tydelig forbedring, hvor det gennemsnitlige frafald for perioden er reduceret til 15,8%.

Der er fortsat fokus på området. En del elever motiveres til at vælge landbrugsuddannelsen frem for deres oprindelige ønske, ofte dyrepasseruddannelsen, som er dimensioneret. Dette medfører, at nogle elever senere oplever fortrydelse af deres uddannelsesvalg og dermed befinder sig i en risikogruppe – særligt i overgangen mellem GF og HF. Dette kræver et vedvarende og målrettet fastholdelsesfokus.

Som led i denne indsats har skolen i 2024–2025 gennemført AUB-finansierede aktiviteter, der har haft fokus på tidligere indgåelse af uddannelsesaftaler, styrket forventningsafstemning og øget faglig mobilitet.

Aktiviteterne har bl.a. omfattet:

- Opsøgende arbejde over for oplæringsvirksomheder inden for forsøgsdyr og hestemanager.
- Målrettet støtte til GF2-elever uden læreplads gennem faget Vejen til din læreplads.
- Virksomhedsbesøg og branchedage med fokus på specialer og jobmuligheder.

På dyrepasseruddannelsens GF2 steg frafaldet i perioden 2021–2022, men udviklingen er igen nedadgående i 2023–2024. Elevgruppen består ofte af unge, der er uafklarede eller har urealistiske forventninger til uddannelsens indhold og branchens krav.

Kontaktlærere og studievejledere arbejder derfor systematisk med forventningsafstemning, branchekendskab og synliggørelse af bredden i sektoren. Eleverne vejledes mod fordelsuddannelser, her oftest landbrugsuddannelsen, hvilket i nogle tilfælde medfører, at elever opgiver deres oprindelige valg og registreres med fortrudt uddannelsesvalg.

I perioden 2024–2025 har AUB-indsatsen bidraget til en mere håndholdt og individuel tilgang til elever uden læreplads. Eleverne har modtaget tæt opfølgning, CV- og ansøgningshjælp samt støtte til konkret kontakt med virksomheder. Erfaringerne viser, at denne vedvarende og strukturerede indsats er afgørende for at fastholde elevernes motivation og progression mod en uddannelsesaftale.

Derudover har faglig mobilitet og virksomhedsrettede aktiviteter haft en tydelig effekt.

Deltagelsen i Forsøgsdyrsbranchedagen på Roskilde Tekniske Skole den 26. marts 2025 gav eleverne et bredere og mere realistisk billede af jobmuligheder, specialer og krav i branchen. Eleverne gav udtryk for øget motivation og større lyst til at arbejde inden for området, og arrangementet styrkede samtidig skolens dialog med virksomhederne om lærepladser og kompetencebehov.

GF1, GF2 og HF viser i 2025 (data for 2025 dækker 1. kvartal):

- GF1-frafald på niveau med landsgennemsnittet.
- GF2-frafald for landbrug er let stigende fra 2024 til 2025.
- HF-frafald for landbrug er faldende fra 2024 til 2025.
- Flere elever med uddannelsesaftale ved overgangen fra GF2 til HF i perioden 2023–2024.

6. Fastholdelse og overgang til læreplads

I 2025 er der arbejdet intensivt med:

- Tidlig indsats ved fravær.
- Faste kontaktlærer-light samtaler.
- Tæt samarbejde med SPS og studievejledning.
- Overgangsvejledning GF2 → HF.
- Kontakt og besøg på læresteder.

De nye nationale krav om obligatoriske besøg ved risiko for frafald understøtter skolens eksisterende praksis, men forpligter også yderligere.

7. Elevtrivsel

Trivsel

Den nationale trivselsmåling 2025 viser følgende resultater:

- Læringsmiljø GF1: 3,7
- Velbefindende GF1: 4,3
- Læringsmiljø landbrug GF2: 4,0
- Velbefindende landbrug GF2: 4,1
- Læringsmiljø HF: 3,8
- Velbefindende HF: 4,1

Resultaterne viser generelt et godt velbefindende, mens læringsmiljøet fortsat er et fokusområde. AUB-aktiviteterne har her bidraget positivt gennem tæt voksenkontakt, individuelle samtaler og styrket struktur for særligt sårbare elever, hvilket vurderes at have en afsmittende effekt på både trivsel og fastholdelse

8. Virksomhedstilfredshed 2025

Virksomhedstilfredsheden ligger på følgende niveauer:

- Generel tilfredshed: 6,3
- Elevernes præstationer: 6,8
- Samarbejde med skolen: 5,3

Der er fortsat et udviklingspotentiale, særligt i forhold til tydelig kommunikation og forventningsafstemning med virksomhederne. De opsøgende AUB-aktiviteter og branchedeltagelse har dog styrket relationerne til dele af branchen og givet et bedre grundlag for dialog om uddannelsesaftaler, oplæringskvalitet og kompetencebehov.

9. Lærepladsopnåelse og virksomhedsindsats

Der er markante forskelle i lærepladsopnåelse mellem de forskellige uddannelsesretninger og elevgrupper. Særligt jordbrugsmaskinførerne udmærker sig ved en meget høj grad af målrettethed og afklaring i forhold

Kvalitet på Jordbrugets UddannelsesCenter Århus

til uddannelsesvalg og beskæftigelse. For denne gruppe er lærepladsopnåelsen ca. 80 %, hvilket vurderes som et meget tilfredsstillende resultat.

Jordbrugsmaskinførerne adskiller sig fra flere af de yngre elever på dyrepasser- og landbrugsuddannelserne ved at være mere erhvervsafklarede. Denne afklaring afspejler sig i både deres tilgang til lærepladssøgning og deres vedholdenhed i processen. Men det kræver en vedholdende indsats fra kontaktlærere og studievejledere at fastholde eleverne i lærepladssøgning.

For grupper med yngre og mere uafklarede elever – særligt elever med primær interesse for dyr og landbrug – er lærepladsopnåelsen fortsat mere udfordrende. Her er der ofte behov for længerevarende støtte, forventningsafstemning og afprøvning af flere faglige spor, før et endeligt uddannelsesvalg kan fastholdes.

Som led i skolens fastholdelses- og lærepladsindsats er der i 2025 gennemført mere end 80 virksomheds- og lærestedsbesøg.

Besøgene har haft fokus på:

- Opfølgning på igangværende lærlingeforløb.
- Kvalitetssikring af oplæringen.
- Fastholdelse af elever i uddannelsesaftale.
- Dialog om nye og kommende lærepladser.

Den opsøgende indsats har styrket relationerne til branchen og bidraget til både fastholdelse og øget sandsynlighed for indgåelse af uddannelsesaftaler. Samtidig giver virksomhedsbesøgene værdifuld viden om branchens forventninger, som kan bringes direkte ind i undervisningen og vejledningen af eleverne.

Denne målrettede lærepladsindsats – kombineret med AUB-finansierede aktiviteter – vurderes at have haft en væsentlig positiv effekt på lærepladsopnåelsen, særligt for de mere erhvervsafklarede elevgrupper, og udgør et centralt element i skolens fortsatte arbejde med fastholdelse og kvalitet i uddannelserne.

AUB aktiviteterne er udløbere af tre forskellige kontrakter i 2025, som alle er afrapporteret.

10. Organisation, medarbejdere og trivsel

Lærergruppen har i 2025 været påvirket af:

- Højt sygefravær.
- Rekrutteringsudfordringer.
- Nye lærere med behov for oplæring og DEP.

Der arbejdes aktivt med:

- Mentorordning for nye lærere.
- 2-lærerordninger.
- Fælles koordinering mellem mark, stald og teori.
- Ugentlig pædagogisk koordinering.

Kvalitet på Jordbrugets UddannelsesCenter Århus

- Overordnet fokus på APV, arbejdsmiljø og trivsel.

11. Opfølgning og fremtidige fokusområder

Styrkelse og forankring af lærergruppen

- Onboarding, DEP, projektarbejde.
- Arbejde med nye JU Århus' nye strategi og handlingsplaner.
- Efteruddannelse i løbende relevante fagområder/kurser.

Fastholdelse og trivsel

- Styrket ungdomsmiljø, forbedrede fysiske opholdsfaciliteter for elever.
- Fortsat fokus på elevstøtte og SPS.
- Struktureret opfølgning på fravær.

Stærkere samarbejde med praktikværter

- Systematiske virksomhedsbesøg.
- Tydelig kommunikation og forventningsafstemning.

Grøn profil og projekter

- Igangsætning af kompostproduktion og videreudvikling af Grobund.
- Arbejde med og integration af EVECSA i undervisningen.
- Løbende fokus på deltagelse i nye relevante nationale og internationale projekter.

12. Samlet vurdering

2025 har været et fagligt stærkt, men strukturelt udfordrende år.

Landbrugsafdelingen står godt i forhold til:

- Praksisnær undervisning.
- Arbejde med grøn omstilling.
- Elevrelationer.
- Samarbejde med projekter og internationale partnere.

Der er fortsat behov for:

- Styrket trivsel.
- Mere struktur i lærergruppen.
- Bedre overgang til lærepladser.
- Styrkelse af pædagogisk fællesskab og kompetenceudvikling.

Kvalitet på Jordbrugets UddannelsesCenter Århus

Selvevalueringen danner grundlag for et styrket kvalitetsarbejde i 2026, i tråd med de nationale krav og JU Århus' nye kvalitetsmål. Ligeledes udarbejdelse af nye handlingsplaner med afsæt i JU Århus' nye vision, mission, værdier og strategiarbejde

Februar 2026

Poul Arne Jansen
Uddannelsesleder
Jordbrugets UddannelsesCenter Århus